

Dossier - 85 % bevolking is politiek wees - Franstalig christelijk syndicalist vraagt nieuwe linkse partij

Geplaatst op woensdag 21 november 2012 |

Het als rechts te omschrijven dagblad *La Libre Belgique* bracht op zaterdag 17 november, twee pagina's over een nieuwe oproep om tot een echt linkse partij te komen: "*Un nouveau parti de gauche doit émerger*".

Syndicalisten vragende partij

De oproep komt andermaal uit vakbondshoek. Op 1 mei had **Daniel Piron van de FGTB** (ABVV)-Charleroi al opgeroepen om een "linkse kracht te vormen die onze standpunten kan vertalen". Dit keer komt de oproep van **Felipe Van Keirsbilck**. Hij is de secretaris-generaal van de Nationale Bediendencentrale (Centrale nationale des employés, CNE), een vakbondscentrale die telt binnen de christelijke vakbond **CSC**. Zijn oproep deed hij in een interview op de webstek LCR-La Gauche (van de "Ligue communiste révolutionnaire").

Uitgangspunt van Van Keirsbilck is dat **er een eind moet komen aan** de neoliberale dogma's, aan het altijd maar (stapsgewijze, maar continu) inleveren. Aan **de "besparingspolitiek"** die in grote delen van Europa dan nog **door "linkse" partijen mee** doorgevoerd wordt. In België door SPa en PS.

Van Keirsbilck is **hard voor de PS**: **"De PS is vandaag niet de politieke kracht die de arbeiders kan en wil helpen die nood hebben aan een breuk met de besparingspolitiek."** Zo viel te lezen in *La Libre*.

Het gevolg van het verraad van de linkse partijen, is dat volgens Van Keirsbilck **"85 % van de bevolking politiek wees is. Triestig."**

Dus moet er een nieuwe linkse partij komen. En dringend. **"Urgent"**. **"We hebben niet nog eens vijftien jaar."**

Maar met wie en door wie moet zo'n nieuwe partij tot stand komen ? Tussen CNE'er Van Keirsbilck en FGTB'er Piron lopen de visies daarover uiteen. Van Keirsbilck houdt eigenlijk de boot af, als hem gevraagd wordt wie de basis van de nieuwe partij moet leveren. De PVDA vind hij nog te licht wegen. Meer verwacht hij van mensen die de PS, Ecolo en CDH zullen verlaten omdat ze genoeg hebben van de neoliberale politiek.

Van Keirsbilck geeft toe dat zijn oproep misschien zonder gevolg zal blijven, maar politiek is iets onvoorspelbaars. Hij wil nu alvast het appel lanceren, de geesten **aan het denken zetten**. Zoals zijn collega Piron, die overigens aankondigde binnenkort met een initiatief te komen.

"Ruimte voor radikaal links is niet buitengewoon groot"

La Libre informeerde ook bij **Pascal Delwit**, een in de media vaak opduikende ULB-politoloog. Delwit verwijst naar wat in Frankrijk mogelijk was voor het Front de Gauche rond Mélenchon (meer dan 10 % stemmen in de eerste ronde van de presidentsverkiezingen) en in Griekenland waar het nieuw linkse Syriza 25 % haalde. Delwit had er ook nog het relatieve succes van de Nederlandse SP en van de Duitse Die Linke kunnen bij vermelden. Dan had hij al wat minder zelfzeker kunnen beweren dat **"er niet speciaal een opkomst van radikaal links in Europa is."**

Bij de vakbonden ziet hij een dubbele houding: enerzijds radikale kritiek op de verwaterd-linkse partijen, maar anderzijds samenwerking met die partijen om te redden wat er te redden valt.

Kijkend naar **België** stelt Delwit vast dat **radikaal links hier nooit hoge ogen** gooide. Hoogtepunt vormden de verkiezingen van 1946 met 12,5 % van de stemmen voor de communisten. Maar dat was in een context van oorlog en verzet. Wat hebben we nu ? Enkele gemeentelijke verkozenen voor de PVDA/PTB, verspreid over heel het land overigens. En verder ? In Luik, is er Vega. In 'Vlaanderen', 'Rood'. En bij de

gemeenteraadsverkiezingen was er "Gauches communes", een verzameling van kleine trotskistische partijen. Met hun gezamenlijke topscores komen al deze partijen slechts hier en daar rond of boven de 10 % uit. In Antwerpen behaalden PVDA en Rood samen 9 %. In Luik werd het 10 % voor PVDA en Vega. Dat is niet niets, maar niet genoeg.

Vandaar Delwits besluit: **"L'espace pour un nouveau parti de la gauche radicale n'est pas extraordinaire"**. La Libre vermeldt ergens op zijn twee pagina's nog dat "sinds de Tweede Wereldoorlog, radikaal links electoraal almaar kleiner geworden is." Maar dat is dan toch zonder de recente verkiezingsoverwinning van de PVDA gerekend.

Volgens Delwit **stelt de vraag zich overigens het scherpst in het noorden** van het land: "La vraie question doit se poser du côté flamand, car c'est là que le bât blesse. **Existe-t-il aujourd'hui, en Flandre, des forces suffisamment à gauche**, face aux propositions de restructuration du marché du travail, du budget, de saut d'index etc.?"

Tal van pogingen én mislukkingen

Achterom kijkend, ging La Libre op zoek naar vroegere oproepen om te komen tot een nieuwe linkse partij. In het stukje "Nombreuses tentatives, toujours vaines" vermeldt de krant

1985: **SEP** (Solidarité et Participation): een partij gesticht door militanten van de christelijke arbeidersbeweging. Was een kort bestaan beschoren.

1994: **Gauches Unies**: met communisten, groenen en anderen. Behaalde 1,61 % bij de verkiezingen in 1994.

1999: **Debout**: een lijst gedragen door vakbondsman Roberto D'Orazio. Behaalde 2 % bij de Europese verkiezingen in 1999.

Naast deze pogingen waaraan sommige lezers - en uw dienaar ook - bitterzoete eigen herinneringen overhouden, waren er nog andere die LLB niet vermeldde:

De oproep tot progressieve frontvorming "**Het Sinjaal**" (1996; De Batselier-Coppieters);

De pogingen begin jaren 2000 om via het **Comité voor een Andere Politiek (CAP)** tot een nieuwe Belgisch linkse partij te komen;

Resist (2003): de electoraal afgestrafte poging van de PVDA om front te vormen met de Arabisch Europese Liga rond Dyab Abou Jahjah.

Momenteel is er ex-Ecolo-man Bernard Wesphael met zijn **Mouvement de gauche (MG)**. Over hem zo dadelijk meer.

Wat met de PVDA/PTB ?

Wesphael bleef opvallend afwezig op de dubbele pagina die La Libre op zaterdag wijdde aan de oproepen voor een nieuwe linkse partij. De PTB/PVDA daarentegen dook overal op. Luikenaar en **PTB-woorvoeder Raoul Hedebouw** kreeg trouwens als enige naast Van Keirsbilck en Piron, zijn foto in het dossiertje.

Politoloog Pascal Delwit ziet echter de oproepen vanuit vakbondshoek voor een nieuwe linkse partij "in een logica van een unie van de linksen, maar niet onder het label van de PTB". Delwit stelt zich ook de vraag of de PTB die wel op sommige plaatsen - zoals Luik - een angel in de voet van de PS geworden is, er in zal slagen om grote aantallen PS-kiezers naar zich toe te lokken. "Er bestaat immers een **diepe trouw** - niet altijd rationeel - **aan de PS**. Die doorbreken zal moeilijk zijn."

Tenzij de crisismaatregelen daarvoor zullen zorgen. Met name het aan de gang zijnde verlies voor velen van een deel van hun werkloosheidsuitkeringen, kan een kantelpunt betekenen. Als mensen door regeringsbesparingen gedwongen worden om naar het OCMW te stappen, waarom dan nog PS stemmen ?

Wat niet in heel het dossiertje van La Libre voorkomt, dat is het feit dat zeker in een stad zoals Antwerpen, de PVDA er in geslaagd is om de grote groepen stedelijke **allochtonen aan te spreken**. Socioloog Jan Hertogen heeft dat onlangs nog becijferd. Maar dat succes stelt dan weer het probleem, dat als de PVDA/PTB teveel als een allochtonenpartij zou gezien worden, ze de autochtone arbeidende bevolking van zich vervreemdt. In Verviers bv. werd de Parti Socialiste afgestraft door de kiezers, omdat PS-burgemeester Desama het imago had van teveel voor de 'vreemdelingen' te zijn.

Hoe die problematiek van de verdeeldheid en de concurrentie tussen allochtone en autochtone werkende mensen, aanpakken ? Het is één van de grootste uitdagingen van links in België. Vooral in het noorden stemmen arbeiders en bedienden nog altijd massaal extreemrechts. Vlaams Blok mag dan al afkalven, NVA heeft de rol met veel succes overgenomen.

Maar dat - van die ethnische verdeeldheid en de recuperatie daarvan door rechts - dat lees je nooit in de commercieel-liberale kranten. Dat potje houden ze liever gedekt, zodat ze nog een tweede splitsing tussen de werkers kunnen bewerkstellingen: die tussen "Vlamen" en "Walen".

En wat denkt de PTB/PVDA zelf over de oproepen van Piron en Van Keirsbilck ?

"Pour le PTB, *"l'élargissement est une piste à suivre"*, titelt het stuk aangaande de PVDA. De oproep van de vakbondsmensen wordt niet afgewezen, integendeel. Woordvoerder Hedeboom stelt wel dat we geen Belgische Melenchon hebben en ex-Ecolo-man Wesphael vertegenwoordige bij Ecolo niet echt een tendens. *"We hebben hem de hand gereikt, maar hij schijnt cavalier seule te willen spelen. Maar dat kan nog veranderen."*

En hoe zit het met de contacten tussen PTB, PS en Ecolo ? *"Onze contacten zijn uitgebreid, net zoals die met de vakbonden"* stelt Hedeboom. *"We moeten leren om met elkaar te praten, aan de linkerzijde."* *"Nous devons apprendre à nous parler, dans la gauche."*

Op korte termijn, zo denkt La Libre-journalist Laurent Gérard, **ziet men bij de PTB meer heil in het samenwerken met sociale bewegingen en vakbonden, dan met politieke dissidenten** uit de klassieke linkse partijen. Vandaar tussen haakjes het enorme belang van een mediakanaal zoals het door de PVDA gedomineerde maar door een groot deel van het verenigingsleven in 'Vlaanderen' gesponsorde De Wereld Morgen.

"Allo Auto"

Dat de samenwerking van de PVDA/PTB met andere linkse politici niet van een leien dakje verloopt, bleek in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen duidelijk in Antwerpen waar het **niet tot één lijst met Rood van Eric De Bruyn** kwam. Ook daar ging een deel van de onverenigbaarheden over de opstelling naar de allochtone werkende mensen toe, met name inzake de hoofddoeken en aanverwante aspecten. **Hoe kan links "in godsnaam" ooit onder al de allo-autochtonen-tegenstellingen uit raken ?** (Anders dan door ze dood te zwijgen, zoals vele linksen met weinig succes, menen te moeten doen.)

Hoe enerzijds de angst - en dàt is het veel meer, dan dat het een 'haat' zou zijn - van de blanke Belgen voor de grote instroom aan buitenlanders (+ ca. 70.000/jaar) ernstig nemen ? En effectief iets doen aan al de problemen - inzake steeds duurdere huisvesting bv. - die daarmee gepaard gaan ?

Hoe anderzijds de allochtone arbeiders en bedienden bevrijden uit het lot dat hen vaak te beurt valt van tweederangs-wegwerp-werkkrachten ? Iets waar het patronaat - van klein tot groot, zie bv. de fruitteelt - al te graag van profiteert.

Hoe de bevolking er van overtuigen dat er niet minder maar meer geld voor ontwikkelingssamenwerking moet zijn, al was het maar opdat minder mensen op de vlucht moeten ?

Hoe bv. ook vrijzinnige en andere verworvenheden in dit land vrijwaren, zoals daar zijn: gelijke rechten voor man en vrouw, recht op abortus en euthanasie ... ?

Jan-Pieter Everaerts

Dit dossier verscheen eerder in De **Groene Belg** 803, *Onafhankelijk Belgisch e-dagblad - 21/11/2012*

De Groene Belg is een onafhankelijke uitgave van vzw Mediadoc. Voor alle correspondentie: mediadoc.diva@skynet.be

N.v.d.r. Enkele in het dossier niet vermelde pogingen tot linkse frontvorming:

de oproep van Collard eind 1960

de klein linkse samenwerkingsverbanden in de jaren 90 (rood-groen en Regenboog)

De analyse van deze mislukkingen deed een groep linkse vlamingen in 2003 (na de linkse electorale nederlaag) besluiten om het over een andere boeg te gooien: een samenwerking van individuen (niet van organisaties) die een partijoverstijgende beweging oprichtten, zonder electorale ambities. Dit initiatief leidde tot de stichting van het Links Ecologisch Forum dat enkele jaren geleden tweetalig werd (Forum Gauche Ecologie);
